

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar
na slavnostnem dogodku ob 80-letnici Mladinske knjige**

Ljubljana, 26. maja 2025

Velja govorjena beseda.

Spoštovani predsednik vlade dr. Robert Golob,
spoštovana Petra Novak, vršilka dolžnosti predsednice uprave Mladinske knjige
Založbe,
cenjena gospa Jelka Reichman,
spoštovani gostje,

dober večer.

Počaščena sem, da sem lahko nocoj z vami ob vaši častitljivi obletnici, ki pa je ne praznujete sami. Z vami jo praznujejo vse pisateljice in pisatelji, pesnice in pesniki, ilustratorke in ilustratorji, ki ustvarjajo pod vašim okriljem, in vsi mi bralci, ki si ob vaših izdajah po vsem svetu širimo obzorja in usmerjamo misli. Vsi, ki živimo na tem kulturnem prostoru, imamo ogromno razlogov, da smo lahko ponosni.

Ob tej visoki obletnici vam dolgujem osebno zahvalo. Zame je branje kot dihanje. Prav nič se ne zlažem, če rečem, da berem vsak dan in da si brez branja ne predstavljam opravljanja svojega dela, pa tudi ne prostega časa. Berem vse, od člankov, do opomnikov, ki mi jih pripravljajo sodelavci – in so včasih presenečeni, ker res preberem čisto vse do zadnje vejice, prebiram pa tudi strokovno in leposlovno literaturo. Želim si, da bi ljubezen do branja z menoj delili prav vsi. K temu pomembno prispevate v založbi Mladinska knjiga.

Prepričana sem, da je treba ljubezen do branja ljudem položiti v zibelko. Zato cenim, da je bilo osnovno poslanstvo založbe Mladinska knjiga ob ustanovitvi usmerjeno prav k najmlajšim. Mladinska knjiga je v kulturnem pomenu prostor, v katerem so zrasle prve besede številnih slovenskih otrok. Otroci, ki so nato kot odrasli v knjigah iskali odgovore in si v njih zgradili dom.

Nocoj zato skupaj praznujemo nekaj izjemnega. Osemdeset let navdiha generacijam Slovencev. Osemdeset let ustanove, ki za Slovenijo pomeni enega izmed temeljev kulture, vrednot in razvoja. Mladinska knjiga je bila in ostaja varuhinja našega maternega jezika. Je opazovalka in zapisovalka časa – spreminjajočega se sveta, sistemov, tehnologij in zgodovinskih trenutkov.

Besede, zapisane v knjigah Mladinske knjige, so tihe, a vztrajno, pogumno in pokončno oblikujejo našo zavest. Gradijo mostove med preteklostjo in prihodnostjo, med posameznikom in skupnostjo. Literatura je najbolj avtentičen izraz našega slovenskega značaja, zato neizmerno cenim prispevek vaše založbe pri ustvarjanju slovenske kulture.

Na tem mestu izrekam globok poklon vsem avtorjem, ustvarjalcem, urednikom, ilustratorjem, prevajalcem, vsem, ki delate v založništvu – za vizijo, predanost, umetniški navdih, plemenit namen, s katerim spodbujate branje, radovednost, strast do znanja ter ohranjate slovensko knjigo in besedo. Hvala vsem, ki ste soustvarjali teh 80 let, in tudi vsem tistim, ki jih še nadalje soustvarjate danes.

Zdaj pa mi dovolite, da nekaj besed namenim tudi letošnjim prejemnikom Levstikovih nagrad, ki sicer še niso podeljene. Ta čast bo pripadla predsedniku vlade, vendar si vsekakor zaslužijo tudi mojo pozornost. Hvala vam za vaš prispevek in delo, ki ga opravljate tako predano in požrtvovalno. Zaradi vas, ki domišljiji dajete krila, je branje bolj privlačno, svet pa bolj barvit in prijazen.

Spoštovane gospe in spoštovani gospodje.

Ob koncu današnjega nagovora bi se rada oprla še na besede, zapisane v Ljubljanskem manifestu iz leta 2023: »Prihodnost branja vpliva na prihodnost naše družbe. Demokratična družba, ki temelji na ozaveščenem soglasju več deležnikov, je lahko uspešna le z vzdržljivimi bralci, ki obvladajo branje na višji ravni. Tega se morajo zavedati zakonodajalci na vseh področjih. Kot pravi Margaret Atwood: »Če ne bo mladih bralcev in pisateljev, kmalu ne bo niti starejših. Pismenost bo umrla ... z njo pa bo umrla tudi demokracija.«

Mladinski knjigi ob njenem častitljivem jubileju želim, da še naprej ostane obljuba za prihodnost: obljuba, da bomo še naprej verjeli v moč besede, da bomo skupaj ustvarjali prostor, kjer cenimo kulturo, ustvarjalce, različnost in humanistične vrednote v svetu, ki ga je na vse to treba znova in znova opominjati.

Iskreno si želim, da bi še naprej skupaj ustvarjali prostor, kjer se rojevajo navdihi, kjer so doma največji misleci in umetniki v svetovnem merilu in kjer se pišejo zgodbe, ki ostajajo dragocene za večno.

Hvala vam in srečno.